

۹۱- مفهوم کدام بیت با ابیات زیر متفاوت است؟

- «سحر دیدم درخت ارغوانی
- به گوش ارغوان آهسته گفتم
- (۱) کسی نیک بیند به هر دو سرای
- (۲) بگیر ای جوان، دست درویش پیر
- (۳) زنخدان فرورد چندی به جیب
- (۴) چو مردان بپر رنج و راحت‌رسان

کشیده سر به بام خسته جانی  
 بهارت خوش که فکر دیگرانی»  
 که نیکی رساند به خلق خدای  
 نه خود را بیفکن که دستم بگیر  
 که بخشنده، روزی فرستد زغیب  
 مخنث خورد دست‌رنج کسان

۹۲- بیت: «رزق هر چند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها» با کدام بیت تناسب مفهومی و قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست
- (۲) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر
- (۳) بخور تا توانی به بازوی خویش
- (۴) برو شیر درنده باش ای دغل

که دون همتانند بی‌مغز و پوست  
 چه باشی چو روبه به وامانده سیر  
 که سعیت بود در ترازوی خویش  
 مینداز خود را چو روباه شل

۹۳- بیت: «کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- (۱) به راه این امید پیچ در پیچ
- (۲) به عقل این راه را مسپر کاندر این راه
- (۳) اول نظر ز دست برفتم عنان عقل
- (۴) باور مکن که صورت او عقل من ببرد

مرا لطف تو می‌باید دگر هیچ  
 جهانی عقل چون خر در خلاب است  
 وان را که عقل رفت چه داند صواب را  
 عقل من آن ببرد که صورت نگار اوست

۹۴- بیت: «بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل، که او خواهد نژندش» با همه ابیات زیر به جز بیت گزینۀ ..... ارتباط مفهومی دارد.

- (۱) یکی را به سر برنهد تاج بخت
- (۲) عزیز و خواری تو بخشی و بس
- (۳) بر احوال نابوده، علمش بصیر
- (۴) یکی را برآرد به ابر بلند

یکی را به خاک اندر آرد ز تخت  
 عزیز تو خواری نبیند ز کس  
 بر اسرار ناگفته، لطفش خبیر  
 یکی زو شود زار و خوار و نژند

۹۵- عبارت زیر از بهارستان با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

«مور بخندید و گفت: مردان، بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن»

- (۱) غلام همت رندان و پاک بازانم
- (۲) دلی کز عالم وحدت، سماع حق شنیدست او
- (۳) به همت برآر از ستیهنده شور
- (۴) غیرتم هست و اقتدارم نیست

که از محبت با دوست، دشمن خویشند  
 به گوش همتش دیگر، کی آید شعر و افسانه  
 که بازوی همت به از دست زور  
 که بپوشم ز چشم اغیارت

۹۶- مفهوم: «بگیر ای جوان، دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) زین واقعه هیچ دوست دستم نگرفت
- (۲) سعدی چو سروری نتوان کرد لازمست
- (۳) ای فضل تو دستگیر من، دستم بگیر
- (۴) چو یاد، از خرمن دو نان ربودن خوشه‌ای تا چند

جز دیده که هرچه داشت بر پایم ریخت  
 با سخت بازوان به ضرورت فروتنی  
 سیر آمده‌ام ز خویشان دستم گیر  
 ز همت توشه‌ای بردار و خود تخمی بکار آخر

۹۷- مفهوم: «معیار دوستان دغل‌روز حاجت است / قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن
- (۲) از هرچه بگذری سخن دوست خوش‌تر است
- (۳) دوست آن دانم که گیرد دست دوست
- (۴) بود آینه دوست را مرد دوست

از دوستان جانی مشکل توان بریدن  
 از یار، ناز خوش‌تر و از من نیازها  
 در پریشان‌حالی و درماندگی  
 نماید بدو هرچه زشت و نکوست

۹۸- مفهوم: «رزق هر چند بی گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها» با کدام گزینه متناسب تر است؟

۱) خون‌خوری گر طلب روزی نهاده کنی  
هر کسی را پیشه‌ای داد و طلب  
با پادشه بگوی که روزی مقدر است  
تا از در تو بر در ایشان نشوم

۱) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاد کنی  
۲) راه روزی کسب و رنج‌ست و تعب  
۳) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم  
۴) بی‌منت خلق خود مرا روزی ده

۹۹- مفهوم شعر زیر در کدام گزینه آمده است؟

قطره باران ما گوهر یک دانه شد  
دل بر دل‌دار رفت، جان بر جانانه شد  
عروج بر فلک سروری به دشواری‌ست  
مگر آنکه شمع رویت به رهم چراغ دارد  
که بسوخیم و از ما بت ما فراغ دارد  
همه در سایه گیسوی نگار آخر شد

«گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت  
منزل حافظ کنون بارگه پادشاست  
۱) بر آستان تو مشکل توان رسید آری  
۲) شب ظلمت و بیابان به کجا توان رسیدن  
۳) من و شمع صبح‌گاهی سزد ار به هم بگیریم  
۴) آن پریشانی شب‌های دراز و غم دل

۱۰۰- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

که خلق از وجودش در آسایش است  
که دون همتانند بی‌مغز و پوست  
که نیکی رساند به خلق خدای  
نویسنده عمر و روزی است هم  
وین جرم چو خود کردم با خود چه توان کردن؟

«خدا را بر آن بنده بخشایش است  
۱) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست  
۲) کسی نیک بیند به هر دو سرای  
۳) نگارنده کودک اندر شکم  
۴) دل دادم و بد کردم و یک درد به صد کردم

۱۰۱- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

بماند تا ابد در تیره‌رایی  
که گوید نیستم از هیچ آگاه  
نه از تدبیر کارآید نه از رای  
که خطی کز خرد خیزد تو آن‌را از بنان بینی

۱) خرد را گر نبخشد روشنایی  
۲) کمال عقل آن باشد در این راه  
۳) وگر توفیق او یک سو نهد پای  
۴) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد

۱۰۲- مفهوم: «کمال عقل این باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» با همه گزینه‌ها قرابت معنایی دارد جز گزینه.....

نه در ذیل وصفش رسد دست فهم  
روح را تشنه سرچشمه نوشش نگرید  
ورنه کمال تو وهم کی رسد آنجا؟  
زانکه حسن تو ز ادراک خرد بیرون‌ست

۱) نه در اوج ذاتش پرد مرغ وهم  
۲) عقل را صید کمندافکن جعدش بینید  
۳) سعدی از آنجا که فهم اوست سخن گفت  
۴) عقل را کنه جمال تو میسر نشود

۱۰۳- مفهوم کدام بیت با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

شد و تکیه بر آفریننده کرد  
بماند آنچه روباه از آن سیر خورد  
که روزی‌رسان قوت روزش بداد  
که بخشنده روزی فرستد به غیب  
شکار از چنگ گنجشکان نگیرد

«یقین، مرد را دیده، بیننده کرد  
۱) شغال نگون‌بخت را شیر خورد  
۲) دگر روز باز آتفاق اوفتاد  
۳) زنخدان فروبرد چندی به جیب  
۴) اگر عنقا ز بی‌برگی بمیرد

۱۰۴- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

که نی یک موی باشد بیش و نی کم  
تفصیله‌ها پنهان شده در پرده اجمال‌ها  
که هر چیزی به جای خویش نیکوست  
فرو ریزد همه عالم سرا پای  
ذره‌ها پیوسته شد با ذره‌ها

«به ترتیبی نهاده وضع عالم  
۱) ای دفتر حسن تو را فهرست، خط و خال‌ها  
۲) جهان چون خط و خال و چشم و ابروست  
۳) اگر یک ذره را برگیری از خاک  
۴) جمله در تغییر و سیر و سرمدی است

۱۰۵- کدام بیت یا عبارت با مفهوم بیت زیر ارتباط معنایی ندارد؟

- «بلند آن سر که او خواهد بلندش  
 همه بیبی تو بدانی، همه عیبی تو ببوشی  
 دو حرف اوست کاف و نون هستی  
 کنی دین‌دار را خواری و دنیا‌دار را عزت  
 بر او علم یک ذره پوشیده نیست»
- نژند آن دل که او خواهد نژندش  
 همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی  
 بلندی زو پدیدار است و هستی  
 عزیز توست خوار ما، عزیز ماست خوار تو  
 که پیدا و پنهان به نژندش یکی است

۱۰۶- بیت: «کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

- ۱) خودنمایی شیوه من نیست چون دیوار باغ  
 ۲) بت خود را بشکن خوار و ذلیل  
 ۳) افتادگی آموز اگر طالب فیضی  
 ۴) در کوی می‌کشان نبود راه، بخل را
- گل به دامن دارم اما خاک بر سر می‌زنم  
 نامور شو به فتوت چو خلیل  
 هرگز نخورد آب زمینی که بلند است  
 اینجا ز دست خشک سبو آب می‌چکد

۱۰۷- مفهوم نمادین شیر و روباه در بیت «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده سیر» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) انسان تلاش‌گر، انسان مکار  
 ۲) انسان پر قدرت، انسان بی قدرت  
 ۳) انسان پر قدرت، انسان تبه کار  
 ۴) انسان کوشا، انسان تنبل و علیل

۱۰۸- بیت «بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعيات بود در ترازوی خویش» با کدام یک از بیت‌های زیر قرابت معنایی دارد؟

- ۱) ز کوشش به هر چیز خواهی رسید  
 ۲) هر که نان از عمل خویش خورد  
 ۳) نابرده رنج، گنج میسر نمی‌شود  
 ۴) مکن ز عرصه شکایت که در طریق ادب
- به هر چیز خواهی توانی رسید  
 متت حاتم طایی نبرد  
 مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد  
 به راحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید

۱۰۹- بیت: «در ناسته احسان گشاده است / به هر کس آنچه می‌بایست داده است» با مفهوم کدام گزینه متناسب نیست؟

- ۱) ای کریمی که بخشنده عطایی.  
 ۲) خدایا رحمت دریای عام است / وز آنجا قطره‌ای ما را تمام است  
 ۳) ای به تو زنده هر کجا جانی است / وز تنور تو هر که را نانی است  
 ۴) از خرمن خویش ده زکاتم / منویس به این و آن براتم

۱۱۰- مفهوم: «چه در کار و چه در کار آزمودن / نباید جز به خود محتاج بودن» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) تکیه بر عقل خود و فرهنگ خویش  
 ۲) هر کو عمل نکرد و عنایت امید داشت  
 ۳) بزرگی رساند به محتاج خیر  
 ۴) به کارهای گران مرد کار دیده فرست
- بودمان تا این بلا آمد به پیش  
 دانه نکاشت ابله و دخل انتظار داشت  
 که ترسد که محتاج گردد به غیر  
 که شیر شرزه درآرد به زیر خم کمند

۱۱۱- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

- «کسی نیک بیند به هردو سرای  
 ۱) چون یکی کنی، یکی آید برت  
 ۲) چون یکی نمایند کیهان خدای  
 ۳) به نیکی ببايد تن آراستن  
 ۴) بیات همه دست نیکی بریم»
- که نیکی رساند به خلق خدای  
 بدی را، بدی باشد اندر خودت  
 تو با هر کسی نیز نیکی نمای  
 که نیکی نشاید ز کس خواستن  
 جهان جهان را به بد نسپریم

۱۱۲- کدام بیت با بیت «بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل که او خواهد نژندش» قرابت ندارد؟

- ۱) سیل و جوها بر مراد او روند  
 ۲) هیچ دندان‌نخندد در جهان  
 ۳) هر گل نو که شد چمن آرای  
 ۴) هر چه خدا خواست همان می‌شود
- اختران زان سان که خواهد آن شوند  
 بی‌رضا و امر آن فرمان‌روان  
 اثر رنگ و بوی صحبت اوست  
 خواهد اگر یار عیان می‌شود

۱۱۳- مفهوم بیت «با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی / کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست» با کدام گزینه تناسب دارد؟  
 (۱) گر بند تلخ می‌دهمت ترش‌رو مباش  
 (۲) خسرو ار بند و گر پند فرستد فرهاد  
 (۳) هر آن مریض که پند طبیب نپذیرد  
 (۴) پندم مده که تا بشنیدم حدیث دوست

۱۱۴- چند مورد با بیت «بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل که او خواهد نژندش» قرابت معنایی ندارد؟  
 الف) گلستان کند آتشی بر خلیل  
 ب) نه تنها بلندی و پستی تویی  
 ج) کلاه سعادت یکی بر سرش  
 د) زهی آثار صنعت جمله هستی  
 ه) مستان مسلمند ز اندیشه‌ها و غم  
 و) عطا از خلق چون جویی گر او را مال‌ده گویی  
 (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۱۱۵- بیت «ضروریات هر کس از کم و بیش / مهیا کرده و بنهاده‌اش پیش» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟  
 (۱) بلند آن سر، که او خواهد بلندش  
 (۲) کمال عقل آن باشد در این راه  
 (۳) و گر توفیق او یک سو نهد پای  
 (۴) در نایسته احسان گشاده است

۱۱۶- کدام بیت با «کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» قرابت معنایی دارد؟  
 (۱) گر به ز خودت هیچ بهی را تو نبینی  
 (۲) ای خواجه چه تفضیل بود جانوری را  
 (۳) عاشق که تواضع ننماید چه کند  
 (۴) بلندیت باید تواضع‌گزین

۱۱۷- همه ابیات به جز بیت گزینه ..... با بیت زیر تناسب مفهومی دارند.  
 «بلند آن سر که او خواهد بلندش  
 (۱) یکی را ز ماهی رساند به ماه  
 (۲) بودنی بود و قلم رفت و چنان خواست خدا  
 (۳) چو آید به کوشیدنت خیر پیش  
 (۴) عزیزتی و خواری تو بخشی و پس

۱۱۸- مضمون کدام یک از ابیات زیر با بیت: «اگر توفیق او یک سو نهد پای / نه از تدبیر کار آید نه از پای» کمتر است؟  
 (۱) عزیزتی و خواری تو بخشی و بس  
 (۲) چو آید به کوشیدنت خیر پیش  
 (۳) گر از حق نه توفیق خیری رسد  
 (۴) تو قائم به خود نیستی یک قدم

۱۱۹- بیت: «در نایسته احسان گشاده است / به هر کس آنچه می‌بایست داده است» با کدام گزینه تناسب مفهومی ندارد؟  
 (۱) چنان پهن، خوان کرم گسترده  
 (۲) ادیم زمین سفره عام اوست  
 (۳) نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است  
 (۴) بر در شاهم، گدایی نکته‌ای در کار کرد

که سیمرخ در قاف قسمت خورد  
 برین خوان یغما چه دشمن چه دوست  
 شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار  
 گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود

۱۲۰- بیت زیر با کدام یک از گزینه‌های زیر قرابت معنایی دارد؟

- «به ترتیبی نهاده وضع عالم  
 ۱) به زیر پرده هر ذره پنهان  
 ۲) ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خالها  
 ۳) جهان را سر به سر آینه می‌دان  
 ۴) اگر یک ذره را برگیری از جای

۱۲۱- بیت: «اگر لطفش قرین حال گردد/ همه ادب‌ها اقبال گردد» با کدام گزینه ارتباط مفهومی کمتری دارد؟

- ۱) عتاب یار پری‌چهره عاشقانه بکش  
 ۲) اگر یک روز با دلبر خوری نوش  
 ۳) آسایش است رنج کشیدن به بوی آنک  
 ۴) حاشا که من از دست جفای تو بنالم

۱۲۲- بیت: «کمال عقل آن باشد در این راه/ که گوید نیستم از هیچ آگاه» با کدام یک از گزینه‌های زیر قرابت مفهومی کمتری دارد؟

- ۱) نه ادراک در کنه ذاتش رسد  
 ۲) پرتو نور سراقات جلالش  
 ۳) در معرفت تنها حیران نه منم کاینجا  
 ۴) هر که را اسرار حق آموختند

۱۲۳- کدام بیت با بیت زیر قرابت دارد؟

- «کسی نیک بیند به هر دو سرای  
 ۱) همتی را که هست نیک اندیش  
 ۲) گر بدی کرد چون به نیکی خفت  
 ۳) به پاداش نیکی یکی صد کنم  
 ۴) در این حلقه لاف غلامی زند

که نیکی رساند به خلق خدای»

نیکویی‌پیشه، نیکی آرد پیش  
 از پس مرده بد نباید گفت  
 عقوبت کنم خلق را بر گناه  
 به نیکی چنان پرورد نام خویش

۱۲۴- کدام بیت قرابت ندارد با بیت:

- «خدا را بر آن بنده بخشایش است  
 ۱) که یارب بر این بنده بخشایشی  
 ۲) ز مردم بتابد گه خشم هوش  
 ۳) چو نیست از رنج من آسایش تو  
 ۴) همه کس به میدان کوشش درند

که خلق از وجودش در آسایش است»  
 کز او دیده‌ام وقتی آسایشی  
 نه بخشایش آرد برو بر نه مهر  
 که علت نیست در بخشایش تو  
 ولی گوی بخشش نه هر کس برند

۱۲۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) عقل و تدبیر و صفات توست چون استارگان  
 ۲) موج از حقیقت گهر بحر غافل است  
 ۳) چگونه قطره تواند محیط دریا باشد؟  
 ۴) یا رب چه آفتابی کانجا که پرتو توست

زان می خورشیدوش تو محو کن اوصاف را  
 حادث چگونه درک نماید قدیم را؟  
 ز راه فکر رسیدن به ذات ممکن نیست  
 هم وهم تیره گردد هم فهم ابتر آید

۱۲۶- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱) رزق، لب تشنه ارباب توکل باشد  
 ۲) هین توکل کن، ملرزان پا و دست  
 ۳) اگر بود به توکل ارادت تو درست  
 ۴) توکل کرده‌ای تن‌پروری را نام ای زاهد

بگذر از دلو و رسن، یوسف از این چاه ببر  
 رزق تو بر تو ز تو عاشق‌تر است  
 کلید رزق به غیر از شکسته پای نیست  
 کلید رزق خود تا کی کنی بی‌دست و پای را